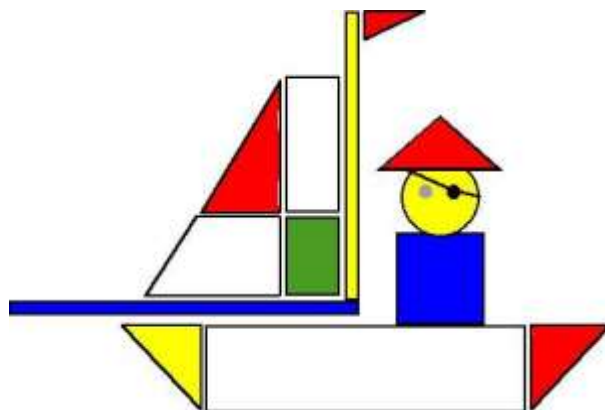

Pedagogisch beleidsplan speelleergroep

't Draeckske

De speelleergroep is onderdeel van Stichting Kindercentrum 't Roversje.

KC 't Roversje

Inhoudsopgave

Inleiding	Blz. 3
Speelleergroep 't Draeckske: algemene informatie	4
Pedagogische visie van het kindercentrum	7
Pedagogische visie binnen de speelleergroep	7
De vier pedagogische basisdoelen	8
Startblokken (Vroeg- en Voorschoolse Educatie, VVE)	10
Alle kinderen zijn welkom	12
De speelleergroep en de basisschool	16
Verzorging, wennen en afscheid nemen	17
Dagindeling	19
Ouderbetrokkenheid	20
Bijlage 1 Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan	21
Bijlage 2 Stage in de speelleergroep	23
Bijlage 3 Vrijwilligersovereenkomst	24

Inleiding

Met het ontwikkelen van het pedagogisch beleidsplan streven we naar kwaliteit en het waarborgen van de kwaliteit in de speelleergroep (kinderopvang): de pedagogische visie wordt omgezet in pedagogisch handelen. Het vormt de basis voor het professionele handelen van de pedagogisch medewerkers (beroepskrachten) en de vrijwilligers. Het pedagogisch beleidsplan biedt kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Een dagelijkse praktijk waar vanuit de pedagogische basis en pedagogische kaders ingespeeld kan worden op specifieke situaties en ontwikkeling van het kind, de specifieke situatie van een bepaald moment en de specifieke situatie van een speelleergroep.

Een pedagogisch beleidsplan blijft in ontwikkeling door in te spelen op nieuwe inzichten en verdieping van ontwikkelingen.

We evalueren het pedagogisch beleidsplan regelmatig: werken we zoals we dit beschrijven, hoe past dit bij nieuwe ontwikkelingen, hoe kunnen we het pedagogisch handelen verdiepen?

In het pedagogisch beleidsplan zijn de kwaliteitseisen zoals deze zijn vastgelegd in de Wet IKK, Kwaliteitseisen Kinderopvang en het toetsingskader van de GGD verwerkt. Het pedagogisch handelen wordt vormgegeven door onze pedagogische visie, de vier pedagogische basisdoelen en het handelen vanuit Startblokken (Vroeg- en Voorschoolse educatie). We werken we samen met Basisschool Het Spick om de overstap van speelleergroep naar basisschool makkelijker te maken en de doorstroom naar de basisschool soepel te laten verlopen.

Als in het pedagogisch beleidsplan over het kind geschreven wordt, bedoelen we zowel jongens als meisjes. Als we schrijven over ouder(s), bedoelen we ook de verzorger(s) van het kind. Als we spreken over beroepskracht(en), pedagogisch medewerker(s) of vrijwilliger(s), dan bedoelen we zowel mannelijke als vrouwelijke medewerkers.

Speelleergroep 't Draeckske

Speelleergroep 't Draeckske is onderdeel van Stg. Kindercentrum 't Rovertje en is gevestigd in het gebouw van Brede School Het Spick.

Kinderen kunnen vanaf 2 jaar tot 4 jaar voor minimaal 2 dagdelen geplaatst worden.

We werken met vaste groepen (stamgroepen) binnen de speelleergroep. Elk kind komt in een vaste groep. In elke groep werken 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers van het kindercentrum met maximaal 2 vrijwilligers. Een groep heeft maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Voor het aantal kinderen per pedagogisch medewerker en de groepsgrootte in de speelleergroep gelden de volgende regels:

- één pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2-3 jaar
- één pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3-4 jaar

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één stamgroep wordt het minimale aantal pedagogisch medewerkers berekend met de rekentool van de vastgestelde beroepskracht-kind-ratio (BKR).

We vragen vooraf schriftelijke toestemming van de ouders als hun kind in een andere stamgroep opgevangen gaat worden. Hiervoor gebruiken we een formulier waarin vermeld staat welke stamgroep en gedurende welke periode. De ouders ondertekenen dit formulier en ontvangen een kopie hiervan. We houden er rekening mee dat een kind in maximaal twee stamgroepen opgevangen mag worden.

Als er zich een (nood)situatie voordoet waarbij we niet in de gelegenheid zijn om ouders vooraf schriftelijk toestemming te vragen voor opvang in een andere stamgroep, dan benaderen we op het moment dat deze situatie zich voordoet ouders telefonisch om hun te informeren.

Indien ouders incidenteel of structureel extra dagdelen willen afnemen en deze dagdelen kunnen niet in de vaste stamgroep worden afgenomen, dan leggen we dit met een formulier schriftelijk vast. In dit formulier staat vermeld in welke stamgroep de extra dagdelen afgenomen worden en hoelang de opvang in deze stamgroep uiterlijk duurt. Deze opvang mag tijdelijk in maximaal één andere stamgroep zijn dan de vaste stamgroep. In het geval van incidentele afname van extra opvang kan die periode slechts een dag of dagdeel zijn. In het geval van structurele extra dagdelen kan die periode langer duren totdat de opvang in de vaste stamgroep kan gaan plaatsvinden. De ouders ondertekenen het formulier en ontvangen een kopie hiervan.

Het werken met vaste groepen geeft het kind vertrouwen, structuur en het draagt bij aan het gevoel van veiligheid.

Voor de ouders is een vaste groep met vaste pedagogisch medewerkers ook duidelijk, ze weten bij wie ze terecht kunnen en wie hun kind kent. Wij leren ouders beter kennen en hier door bouwen we vanuit het kind een relatie met elkaar op.

We bieden een groepsruimte met verschillende speel- en activiteitenplekken waarin kinderen zich veilig voelen en spelenderwijs uitgedaagd worden zich verder te ontwikkelen. We werken met een dagindeling. Een vaste groep biedt de kinderen continuïteit in de groepssamenstelling. In de groepsruimte, in de dagindeling en ons pedagogisch handelen verwerken we regels, gewoonten en rituelen.

We bieden stagiaires de mogelijkheid tot een stageplek aan. We vinden het belangrijk om te kijken of er voldoende ruimte is voor een stageplek in de groep. De rust en structuur in de groep willen we blijven waarborgen.

Voor de ontwikkeling van de eigen identiteit is het belangrijk, dat kinderen naast vrouwelijke medewerkers, ook omgaan met mannelijke medewerkers. Daarom stimuleren we de komst van een mannelijke stagiaire of vrijwilliger.

In de speelleergroep werken we met vrijwilligers. Zij staan naast de pedagogisch medewerkers in de groep. Zij ondersteunen en begeleiden de pedagogisch medewerkers

in de dagelijkse praktijk. We werken zoveel mogelijk met vaste vrijwilligers op vaste dagen. Dit geeft vertrouwen, duidelijkheid en veiligheid voor de kinderen en de ouders. Alle vrijwilligers lezen het pedagogisch beleidsplan, zodat ze kunnen handelen volgens het pedagogisch beleidsplan. In de medewerkersvergadering, die regelmatig plaatsvindt, worden de vrijwilligers geïnformeerd over de lijn die in de speelleergroep uitgezet gaat worden. Ook worden de diverse protocollen waarmee we in de speelleergroep werken besproken, zoals het protocol handen wassen, de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld en de gedragscode.

Alle vrijwilligers hebben een V.O.G. verklaring ingeleverd.

De vrijwilligers hebben de plicht tot geheimhouding omtrent alles wat hun ter oren is gekomen tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk.

Vrijwilligers gaan niet in gesprek met de ouder over de ontwikkeling van hun kind. Dit is een taak van de pedagogisch medewerkers.

Naast de pedagogisch medewerker is altijd een vrijwilliger aanwezig in de groep.

In de speelleergroep werken we volgens het vierogenprincipe. Dit houdt in dat er altijd een volwassene kan meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan. Zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of mee te luisteren. Om het vierogenprincipe te waarborgen worden beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires (18+) ingezet.

Het werken met het vierogenprincipe is onderdeel van het beleid Veiligheid, staat op onze website www.rovertje.nl en is in geprinte versie in de speelleergroep aanwezig.

In bijlage 2 en bijlage 3 staat beschreven hoe stagiaires en vrijwilligers de beroepskrachten ondersteunen bij hun werkzaamheden. Stagiaires en vrijwilligers worden altijd boventallig ingezet.

De speelleergroep is gehuisvest in het gebouw van Brede School Het Spick. Hier heeft de speelleergroep een eigen groepsruimte.

Kinderen kunnen voor activiteiten hun stamgroep of stamgroepruimte verlaten. We houden ons aan de beroepskracht-kind-ratio en we zorgen er voor dat er ten minste één pedagogisch medewerker van de stamgroep met de kinderen meegaat. Op deze manier willen we de (emotionele) veiligheid van de kinderen waarborgen. Tijdens de activiteit blijven we alert op de emotionele veiligheid van alle kinderen. We bereiden de kinderen voor, benoemen wat we gaan doen en hoe we daar naar toe gaan.

De kinderen wordt een activiteit buiten hun stamgroep aangeboden eventueel gezamenlijk met kinderen van een andere stamgroep. Ook kunnen er uitstapjes met de kinderen worden gemaakt. Als we een uitstapje met de kinderen maken dan worden de ouders van te voren geïnformeerd.

Het stimuleren van de ouderbetrokkenheid vinden we heel belangrijk. Samen met de ouders werken we aan de thema's met het activiteiten aanbod. Ze worden hierover op de hoogte gehouden middels e-mail, een informatiebrief of mondeling. Ouders worden ingeschakeld wanneer zij een bijdrage aan het thema kunnen leveren naar aanleiding van bijvoorbeeld hun beroep of hobby's.

Alle ouders worden uitgenodigd voor de koffieochtend. Ze mogen de hele morgen meedraaien en meespelen zodat ze een goed beeld krijgen van onze werkwijze in de speelleergroep en ze daardoor beter kunnen volgen waar hun kind over praat.

Alle ouders worden uitgenodigd om gezamenlijk een Sinterklaascadeau voor hun kind te maken.

De ouders worden voor de Kerstvakantie uitgenodigd om samen koffie te drinken en zelfgebakken wafels te eten.

Met carnaval krijgen alle ouders/ opa's en oma's, broertjes, zusjes en de ouderen een uitnodiging om naar de peuteroptocht te komen kijken.

Ook worden ouders en/of opa's en oma's uitgenodigd om voor te komen lezen tijdens bijvoorbeeld de voorleesdagen of tijdens het Paasontbijt.

De ouders worden uitgenodigd om deel te nemen aan de picknick als afsluiting van het schooljaar.

Als de peuter jarig is worden de ouders gevraagd om het verjaardagsfeest mee te komen vieren.

Ouders worden gevraagd mee te helpen met het schoonmaken van het speelgoed.

Aan ieder kind wordt een mentor (pedagogisch medewerker) toegewezen. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders van het kind, zij volgt specifiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en bespreekt periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders.

De mentor maakt een overdrachtsformulier van het kind wanneer deze naar groep 1 gaat. Het overdrachtformulier wordt door de mentor met de ouders besproken. Met toestemming van de ouders wordt het overdrachtformulier overgedragen aan de leerkracht van groep 1 waar het kind geplaatst wordt.

De pedagogisch medewerker kan betrokken worden bij en deelnemen aan een RTO (Ronde Tafel Overleg), wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind.

In het voorschoolse traject biedt de speelleergroep een prettige leeromgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de ontwikkelingsfase van het kind. Voor kinderen uit de gemeente Beesel biedt speelleergroep 't Draeckske professioneel (VVE) aanbod aan peuters.

Voor kinderen met een VVE-indicatie wordt met de ouders een plan van aanpak opgesteld waarbij in kleine stappen doelen worden gesteld waar het kind in zijn ontwikkeling naar toe kan groeien. Binnen het aanbod van spelactiviteiten wordt de activiteiten afgestemd op de ontwikkelingsdoelen van het kind. De pedagogisch medewerkers (waaronder de mentor) bieden individuele en groepsondersteuning aan het kind. Observeren het kind en registreren de observaties om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen en om verdere stappen in de ontwikkelingsondersteuning te kunnen gaan zetten. De pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig samen de kinderen met een VVE-indicatie en stellen zo nodig de doelen per kind bij.

We werken samen met de basisschool om de doorgaande ontwikkellijn van de kinderen te bevorderen. Dit komt o.a. tot uiting in het samen voorbereiden en uitvoeren van een aantal thema's, waar we schoolbreed mee gaan werken.

Het samenwerken gebeurt vanuit de volgende uitgangspunten:

- vertrouwen en veiligheid blijven de basis voor het kind;
- de eigen speelleergroep is en blijft het uitgangspunt: kinderen hebben een vertrouwde groep en plek nodig;
- het welbevinden van het individuele kind wordt gerespecteerd;
- er is altijd oog voor de balans tussen veiligheid en uitdaging voor het kind.

De pedagogisch medewerkers kunnen betrokken worden bij de teamvergadering, onderbouwvergaderingen en studiedagen van de basisschool.

De pedagogische visie van het kindercentrum gekoppeld aan de vier basisdoelen, aan Startblokken, aan de pedagogische visie van de speelleergroep

De pedagogische visie van het kindercentrum:

Wij gaan uit van het "competente kind": ieder kind kan zijn behoeften kenbaar maken. Vanuit een respectvolle benadering kijken we goed naar elk kind om deze behoeften te erkennen en herkennen. Elk kind heeft een aangeboren nieuwsgierigheid en een drang om de wereld te ontdekken. Wij vinden het belangrijk dat elk kind zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen, in zijn eigen volgorde en op zijn eigen manier. In ons handelen sluiten wij aan bij de ontwikkeling van het kind en dagen wij het uit om zich verder te ontwikkelen. We willen het kind zien zoals het is, we willen het kind begrijpen zoals het is, we willen de ontdekmogelijkheden voor het kind (mee) bepalen, we willen het kind de juiste informatie geven en we willen het kind de weg wijzen in de omgang met zichzelf en zijn omgeving.

Onze visie is **spelend leren en lerend spelen**. Als een kind speelt is het aan het leren en als een kind leert kan dat op een spelende manier.

We bieden kinderen een plek waar ze volop ontwikkelingskansen krijgen binnen een veilige, vertrouwde en uitdagende sfeer. Ieder kind mag zich zelf zijn en krijgt de ruimte om in interactie met andere kinderen, pedagogisch medewerkers en leefomgeving op ontdekking te gaan en spelenderwijs ervaringen op te doen.

Samen met ouders begeleiden we het kind, vanuit wederzijds respect, op weg naar zelfvertrouwen, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Naar een sociaal deelnemer aan onze samenleving.

Het realiseren van een doorgaande lijn en een goede aansluiting van kinderopvang naar basisschool vinden wij daarbij van groot belang.

In de speelleergroep bieden we een passend aanbod voor kinderen van twee tot vier jaar. In een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen. De ontwikkeling van het kind staat centraal.

We kunnen vanuit onze pedagogische visie de volgende kerntaken benoemen:

- **Ontwikkelingsstimulering:** we hebben tot taak om de brede ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren. Dit heeft betrekking op de sociaal-emotionele ontwikkeling, op de senso-motorische ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de creatieve ontwikkeling en de spraak-taalontwikkeling.
- **Volgen en signaleren:** we hebben tot taak ieder kind te volgen in zijn ontwikkeling en welbevinden en zorg te dragen voor een gerichte signalering.
- **Vormgeven doorgaande ontwikkelingslijn:** we zijn een schakel in de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen van kinderopvang naar basisschool.
- **Basisvoorziening:** de speelleergroep is voor elk kind toegankelijk.

In de speelleergroep wordt kinderen de ruimte geboden om te spelen, te ontwikkelen en te ontmoeten. We besteden veel zorg aan de manier waarop de kinderen door ons worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep zodat de kinderen (en hun ouders) met plezier naar de speelleergroep komen. Onze basishouding wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind individueel in de groep: ieder kind is uniek.

Peuters bevinden zich in een leeftijdsfase waarin het belangrijk is dat zij vaardigheden aangeleerd krijgen en zich deze eigen maken in de omgang met andere kinderen en volwassenen. Ze ontwikkelen zelfvertrouwen en vertrouwen in anderen, ze leren zich in te leven en gaan interesse tonen in de ander. Wij ondersteunen en begeleiden kinderen hierbij en ook bij het uitbreiden van hun ervaringswereld.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

- Het is belangrijk dat kinderen plezier beleven aan hun verblijf in de speelleergroep. **Dat betekent dat van alle activiteiten het spel voorop staat.** We vinden het van groot belang dat een kind zich veilig, vertrouwd en

liefdevol benaderd voelt, in de omgeving en in de relatie met groepsgenoten en pedagogisch medewerkers. Daardoor krijgt een kind meer zelfvertrouwen.

- We benaderen het kind als individu: ieder kind is uniek en dient als zodanig in zijn eigenheid te worden geaccepteerd en gerespecteerd, zodat de mogelijkheden zichzelf te zijn zo optimaal mogelijk benut worden. **We sluiten aan bij de individuele behoeften van het kind en gaan in op initiatieven van het kind.** Tevens laten we het kind profiteren van de toegevoegde waarde van het **samenzijn in een groep**. Het kind leert zo om met andere kinderen en volwassenen om te gaan.
- Het is van belang om kinderen tijdens hun verblijf in de speelleergroep te begeleiden en te stimuleren bij hun ontwikkeling. Stimuleren van de ontwikkeling richting zelfredzaamheid en zelfstandigheid door als pedagogisch medewerker **niet altijd in te grijpen of oplossingen te bedenken, maar de kinderen het zelf te laten doen.**
- We **ondersteunen en adviseren ouders** waar mogelijk bij de opvoeding van hun kind. Ouders worden hiertoe bij diverse activiteiten uitgenodigd.
- De speelleergroep is een voorziening waar, **zo vroeg mogelijk, belemmeringen of stoornissen in de ontwikkeling en het gedrag van kinderen gesignaleerd** kunnen worden door de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers werken samen met de pedagogisch coach van de kinderopvang, de intern begeleider (IB-er)/teamleider van de basisschool en verpleegkundigen en jeugdarts van de Jeugdgezondheidszorg. Samen met ouders en zo nodig met ondersteuning van andere deskundigen kan naar mogelijke oplossingen gezocht worden.

Vervolgens wordt het pedagogisch handelen vormgegeven vanuit de vier pedagogische basisdoelen:

De vier opvoedingsdoelen, genoemd in de Kwaliteitseisen kinderopvang, zijn binnen onze pedagogische visie de pedagogische leidraad voor het handelen naar de kinderen:

1. Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van **emotionele veiligheid**: We gaan op een **sensitieve en responsieve** manier met kinderen om. We tonen respect voor de **autonomie** van kinderen. We stellen **grenzen** en bieden **structuur** voor het gedrag van kinderen. Zodat kinderen zich emotioneel en veilig geborgen kunnen voelen. Als een kind zich veilig voelt staat het open voor spel en het **spelenderwijs** leren van vaardigheden. Het kind gaat op ontdekking en gaat nieuwe uitdagingen aan. Het ontwikkelt zelfvertrouwen en er is sprake van innerlijke groei door positieve ervaringen. Zich veilig voelen is een basisbehoefte.

2. Het bevorderen van de **persoonlijke competentie**: We dagen kinderen **spelenderwijs** uit in de ontwikkeling van **senso-motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden** en **creatieve vaardigheden**, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

We leren kinderen om veerkracht op te bouwen, het gevoel van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, flexibiliteit en creativiteit te ontwikkelen. Dit stelt het kind in staat problemen op een goede wijze aan te pakken en zich aan te kunnen passen aan veranderende omstandigheden.

Exploratie en spel zijn voor kinderen belangrijk om grip te krijgen op hun omgeving. Door exploratie ontdekt het kind nieuwe handelingsmogelijkheden die vervolgens in spel worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en geperfectioneerd.

3. Het bevorderen van de **sociale competentie**:

We begeleiden kinderen in hun interacties, waarbij **spelenderwijs** sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger **relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden**.

We leren kinderen om te gaan met anderen: het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdgenootjes, **het deel zijn van een groep** en **het deelnemen aan groepsgebeurtenissen** biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties.

4. Het bevorderen van de **morele competentie**, socialisatie door overdracht van waarden en normen:

We stimuleren kinderen om op een **open manier** kennis te maken met algemeen aanvaarde normen en waarden in de samenleving met het oog op **een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij**.

Leren wat wel en niet mag, hoe je je moet gedragen. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen komen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Kinderen leren om te functioneren in een groter geheel: in de groep en in de maatschappij.

De pedagogische basisdoelen worden vertaald in pedagogisch handelen en aanbod vanuit basale interactievaardigheden:

1. Sensitiviteit, responsiviteit, mind-mindedness
2. Respect voor de autonomie
3. Structureren en grenzen stellen
4. Praten en uitleggen
5. Ontwikkelingsstimulering
6. Begeleiden van interacties tussen kinderen

Ons pedagogisch handelen:

Wij willen uitgaan van wat een kind kan op dit moment, maar ook van wat het binnenkort zal kunnen. Een kind moet zelf ontdekken en ervaring opdoen. Met ondersteuning en aanmoediging van een volwassene kan een kind zich optimaal ontwikkelen.

Onze pedagogisch visie, visie op kwaliteit en de pedagogische basisdoelen zijn vertaald in ons pedagogisch handelen en ons aanbod vanuit de volgende basis interactievaardigheden:

Emotionele ondersteuning:

Oog hebben voor de signalen van een kind, deze goed interpreteren en hierop positief reageren (sensitieve responsiviteit).

Een eerste voorwaarde voor het welbevinden en de ontwikkeling van een kind is dat het zich veilig en geborgen voelt. Wij kunnen hiervoor zorgen door emotionele ondersteuning te bieden: een relatie opbouwen waarin het kind zich veilig voelt, betrokkenheid laten merken bij wat het kind beleeft en ervaart, er voor zorgen dat het kind gedurende de dag regelmatig emotioneel kan bijtanken.

Als we een kind goed emotioneel ondersteunen, dan roept het bij het kind het gevoel op: "bij deze persoon kan ik terecht, deze persoon begrijpt me, deze persoon neemt me serieus en vindt me de moeite waard."

Respect voor de autonomie:

Een kind serieus nemen en de kans geven om zelf dingen te doen. Als een kind zich veilig voelt gaat het op verkenning uit. Het kan zijn aandacht onbezorgd richten op onderzoeken, spelen en oefenen. Wij vinden het belangrijk dat het kind daar zo veel mogelijk ruimte voor krijgt. Respect hebben voor de autonomie van een kind betekent voor ons: de eigenheid van ieder kind respecteren en accepteren, het kind met respect verzorgen, het kind genoeg tijd geven om te reageren, het kind zo veel mogelijk zelf

laten proberen. Wanneer een kind geboeid aan het spelen is, is het niet nodig om onmiddellijk mee te gaan spelen. We blijven dan goed naar het kind kijken en verstoren het gedrag van het kind niet. We geven de kinderen de ruimte om actief dingen zelf te proberen met respect voor eigen ideeën en oplossingen.

Structuur en continuïteit:

Het kind houvast geven door regelmaat.

Een kind heeft te maken met veel nieuwe indrukken en ervaringen. Om zich veilig te voelen en dingen te durven ondernemen, zijn houvast en duidelijkheid belangrijk. Wij kunnen dat bieden door te zorgen voor structuur en continuïteit: we zorgen er voor dat de overgangen voor een kind zo soepel mogelijk verlopen, bieden houvast door vaste gewoonten, rituelen en ritmen, door duidelijk en consequent te zijn. We willen kinderen duidelijk maken wat er van hen wordt verwacht en er tevens voor zorgen dat ze zich daar aan kunnen houden. Als kinderen weten waar ze aan toe zijn en kunnen overzien wat van hen wordt verwacht, zal dat bijdragen aan hun gevoel van veiligheid.

Zeggen wat je doet, benoemen wat je ziet (mind-mindedness):

Kinderen zijn gevoelig voor taal. Door gebruik van taal kunnen we ons eigen gedrag en het gedrag van anderen voor het kind voorspelbaar maken en tegelijkertijd de taalontwikkeling ondersteunen. Zeggen wat we doen, benoemen wat we zien: we praten veel en rustig tegen het kind over wat we doen en wat we zien en wachten geduldig op antwoord of reactie van het kind.

Door met woorden te benoemen wat we doen of door te benoemen wat het kind doet, leert een kind spelenderwijs betekenissen. We verplaatsen ons in het kind, diens perspectief, gemoedstoestand en benoemen, verwoorden en bespreken dit met het kind (mind-mindedness).

Ontwikkelingsstimulering:

Ondersteun het kind in zijn ontwikkelingsfase.

Kinderen worden uitgedaagd en gestimuleerd door nieuwe mogelijkheden in spel of activiteiten van buitenaf. Het is onze taak om deze uitdaging en stimulering aan te bieden op een manier die behapbaar en passend is voor het kind op dat moment in zijn ontwikkeling. We kijken heel goed naar een kind om te ontdekken wat de volgende stappen in zijn ontwikkeling zijn, volgend op de fase waarin het kind zich bevindt en sluiten aan op wat het kind al kan en wat het interesseert.

Het begeleiden van interacties:

We bieden en ondersteunen één op één interacties tussen het kind en de pedagogisch medewerker en we begeleiden en stimuleren de interacties tussen kinderen onderling. De groep is een plek om plezier en ervaringen op te doen in sociale contacten. Het is de basis voor samenspel. Wij brengen het kind in contact met andere kinderen en begeleiden dit contact positief: we merken interacties op, benoemen en ondersteunen deze. We hebben oog en oor voor individuele kinderen en voor de dynamiek van de gehele groep, voor het welbevinden van elk kind en het groepsklimaat.

We werken vanuit een sensitieve houding aan ontwikkelingsstimulering, bieden structuur met respect voor de autonomie en werken pratend en uitleggend aan de begeleiding van de interacties tussen de pedagogisch medewerker en het kind en aan de interacties tussen kinderen.

Van pedagogische visie en pedagogische basisdoelen naar Startblokken.

Startblokken van Basisontwikkeling (Vroeg- en Voorschoolse Educatie, VVE) is een pedagogisch werkplan om de ontwikkeling van peuters en jonge kleuters optimaal te stimuleren. **Hierbij staat de brede ontwikkeling van het kind voorop met het stimuleren vanuit het spel en de spelontwikkeling.** Startblokken sluit aan op onze visie spelen = leren en leren = spelen. Alle kinderen volgen het activiteitenaanbod vanuit Startblokken en met dit activiteitenaanbod kunnen we kinderen met een VVE- of zorgindicatie extra ondersteuning bieden.

De pedagogisch medewerkers zijn gecertificeerd in het werken met Startblokken. We voeren regelmatig gesprekken met ouders van kinderen met een VVE- of zorgindicatie. We geven uitleg wat het aanbod van Startblokken inhoudt en we bespreken het plan van aanpak dat voortkomt uit de observaties van hun kind in de speelleergroep.

Volgens Startblokken bieden we de kinderen binnen een thema activiteiten aan. Deze thema's sluiten aan op onderwerpen uit de echte wereld, we betrekken de kinderen bij betekenisvolle onderwerpen van alledag. Zoals naar de dokter gaan, brood kopen bij de bakker en post versturen.

Tijdens de voorbereiding van het thema vragen we ons af wat we met de activiteiten binnen het thema willen bereiken, welke ontwikkeling we willen stimuleren en welke resultaten we willen bereiken. Elk thema begint met een startactiviteit en een verteltafel: een boek, voorwerpen, woordweb) om het thema in te leiden.

De vervolgvacativiteiten komen voort uit:

- **Experimenterend spel en constructiespel** = spelen en bouwen met klein en groot materiaal; spelen met zand en water; bouw- en constructiematerialen uitproberen; tekenen en schilderen met potloden, viltstiften, verf, krijt; spelen met klei, papier, karton, plaksel (scheuren, knippen, vouwen).
- **Samen lezen en vertellen** = voorlezen en vertellen van prentenboeken, gedichten en verhalen, zelfbedachte verhalen; liedjes zingen; praten over het boek; spelen en vertellen over het verhaal; tekenen over het verhaal; boeken aanbieden en kinderen zelf laten kijken, voelen vertellen en lezen.
- **Gespreksactiviteiten en kringactiviteiten** = ontvangstkring/startkring/gesprekskring; verjaardagskring; eten en drinken aan tafel; kring bij o.a. voorlezen en liedjes zingen, poppenkast, knutselactiviteiten, bewegings- en dansspellen en gezelschapsspellen; gesprekken tijdens de activiteiten en na afloop van de activiteiten (benoemen wat we gaan doen, ervaringen delen, instructie geven); gesprekken over speciale gebeurtenissen of gebeurtenissen in de groep. Het vormen van een kring is een vast en regelmatig terugkerend onderdeel (manier van zitten en staan) in de speelleergroep.
- **Manipulerend spel en rollenspel** = spelen met inpakdozen, met auto's-treinen-rails-bussen, spelen met "echte"spullen: kwasten, borstels, pannen, servies, teiltjes; doen alsof je slaapt, bij de kapper bent, telefoneert, eten kookt; spelen met poppen, handpoppen, poppenkastpoppen; verhalen naspelen; gezamenlijk rollenspel in de bestaande hoeken b.v. de winkelhoek, de huishoek en de bouwhoek; samen spelen in nieuwe thema's b.v. het circus, het consultatiebureau, de kapper.
- **Bewegingsspel** = spel met groot materiaal om te klauteren en te klimmen, te sjouwen en te bouwen, te kruipen, te duwen en te trekken; spelen met karren en fietsjes, met klim- en glijmaterialen; spelen met kleiner materiaal: ballen, scheppen, emmers, vormen, kisten en planken; rennen en ravotten, fietsen rijden en rollen; bewegingscircuit en hindernisbaan; kinderspelletjes, dans- en bewegingsspelletjes en behendigheidsspelletjes.
- **Uitstapjes of gast in de groep**: er kan voor gekozen worden om een uitstapje met de kinderen te maken behorende bij het thema, b.v. met de kinderen naar de kapper of de bakker of het dierentuintje gaan; er kan voor gekozen worden om een gast aan het thema te koppelen en deze uit te nodigen op de groep, b.v. een postbode, de verpleegkundige van het consultatiebureau.

In alle vervolgvacativiteiten is in het spel het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de taal/spraakontwikkeling, de senso-motorische ontwikkeling en het leren rekenen verwerkt.

Pedagogisch medewerkers werken vanuit een sensitieve houding aan het ontwikkelingsgericht begeleiden van kinderen, bieden een activiteitenaanbod met respect voor de autonomie, werken pratend en uitleggend aan de interacties tussen kinderen. We bedenken, plannen en voeren gevarieerde activiteiten met de kinderen uit. Waarbij we inhoudelijk gestuurde activiteiten met ruimte voor de initiatieven van kinderen afwisselen met vrij spel vanuit de eigen keuze van kinderen.

Alle kinderen zijn welkom.

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. Wij volgen alle kinderen in hun ontwikkeling. Hier voor stemmen we ons pedagogisch handelen met het activiteitenaanbod af op de ontwikkeling van het individuele kind en het kind in de groep. We observeren de kinderen breed, echter vooral in hun spel. In hun spel laten kinderen zien hoe ze zich ontwikkelen op o.a. sociaal-emotioneel gebied, senso-motorisch gebied, cognitief gebied. We zien en horen de taal-spraakontwikkeling, hoe verloopt de interactie tussen kinderen onderling en tussen het kind en de pedagogisch medewerkers. We zien hoe het kind zijn eigen vaardigheden en talenten ontwikkelt.

Elk kind heeft een eigen mentor en de ontwikkeling van elk kind wordt structureel gevolgd.

Alle pedagogisch medewerkers van het team in de speelleergroep hebben oog voor de ontwikkeling van alle kinderen in de groep. Aan ieder kind wordt een eigen mentor (één pedagogisch medewerker van het team) toegewezen. De pedagogisch medewerkers verdelen de kinderen binnen hun team. Ouders blijven met vragen of opmerkingen, bijvoorbeeld over hun kind, bij alle pedagogisch medewerkers van het team terecht kunnen.

Dit betekent:

- De mentor werkt op de groep van het kind.
- De mentor is direct betrokken bij de ontwikkeling van het kind.
- De mentor volgt specifiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.
- De mentor observeert het kind en registreert de ontwikkeling van het kind in het kinderdagboek. We werken met het digitale kindvolgsysteem Horeb 0-4 jaar.
- De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders om het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind mee te bespreken.
- De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders (entreegesprek/kennismakingsgesprek/intake, gesprekken tijdens breng- en haaltijd en/of jaargesprek, overdracht naar basisschool met toestemming van ouders).
- De mentor onderneemt actie als er bijzonderheden worden gesignaleerd in de ontwikkeling van het kind en kan een rol vervullen in het contact met andere professionals (met toestemming van ouders).
- De ouders worden tijdens het intakegesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Ze ontvangen het Formulier ouders mentor speelleergroep. Met daarin uitleg en waarin de naam van de mentor vermeld staat als schriftelijke bevestiging.

Soms signaleren we dat de ontwikkeling anders verloopt bij een kind. Dit kan zich uiten in een verstoorde ontwikkeling of ander gedrag. We gaan dan extra observeren om beter in beeld te krijgen wat er met het kind gebeurt. We bespreken wat we zien en wat we horen met de ouders. Hierbij kunnen we ondersteuning vragen van de pedagogisch coach van het kindercentrum. Samen met de ouders gaan we in overleg hoe we samen hun kind extra gaan ondersteunen in zijn ontwikkeling. We gaan dan handelen volgens het stappenplan signaleren (zie bijlage 1).

Indien nodig gaan we handelen volgens de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld (zie meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld).

Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben kunnen vanaf 2½ jaar in aanmerking komen voor een VVE-indicatie en dan volgen we met de ouders het volgende stappenplan:

- De mentor of de verpleegkundige van de Jeugdgezondheidszorg informeert ouders dat hun kind in aanmerking zou kunnen komen voor een VVE-indicatie. Deze indicatie kan voortkomen uit de zogenaamde Gewichtenregeling (er wordt gekeken naar de hoogst genoten opleiding van de ouders) en/of omdat er zorgen

zijn over met name de spraak- en taalontwikkeling of de senso-motorische ontwikkeling of de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

- De mentor gaat in overleg met de verpleegkundige en arts van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). De arts kan een VVE-indicatie toekennen.
- Als de VVE-indicatie is toegekend dan worden de ouders door de mentor of door de JGZ geïnformeerd. De mentor geeft de ouders aan dat de ontwikkeling van hun kind door de speelleergroep samen met de JGZ gevolgd zal gaan worden en dat er regelmatig overleg met de JGZ gevoerd zal worden. De mentor geeft informatie over het belang van minimaal 10 uur plaatsing in de speelleergroep en de daarbij behorende financiële ouderbijdrage. Ouders worden gestimuleerd om hun kind minimaal 10 uur te brengen om hun kind een zo goed mogelijke start op de basisschool te geven en voor de doorgaande lijn in de basisschool.
- De mentor legt ouders uit wat het VVE-aanbod voor hun kind inhoudt: er wordt met de ouders een plan van aanpak opgesteld waarbij in kleine stappen doelen worden gesteld waar het kind in zijn ontwikkeling naar toe kan groeien. Het aanbod van spelactiviteiten wordt afgestemd op de ontwikkelingsdoelen van het kind. De pedagogisch medewerkers (waaronder de mentor) bieden individuele en groepsondersteuning aan het kind. Observeren het kind en registreren de observaties om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen en om verdere stappen in de ontwikkelingsondersteuning te kunnen gaan zetten. De pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig samen de kinderen met een VVE-indicatie en stellen zo nodig de doelen per kind bij.
- Ouders worden geïnformeerd over de screening die door een logopediste van de GGD bij hun kind uitgevoerd zal worden als het kind ongeveer 2 jaar en 9 maanden oud is, de nulmeting. Ouders worden uitgenodigd bij de screening aanwezig te zijn en ontvangen meteen de uitslag hiervan. Met toestemming van de ouders ontvangt de mentor informatie over de screening.
- De VVE-activiteiten worden aangeboden in kleine groepjes kinderen, individueel en in de gehele groep (van maximaal 16 kinderen). Altijd onder begeleiding van minimaal 1 VVE gecertificeerde pedagogisch medewerker.
- Per 8-12 weken vindt er overleg plaats tussen de mentor en de JGZ waarin de ontwikkeling van het kind en het verloop van het VVE-aanbod wordt besproken. Bij dit overleg met de JGZ sluiten de pedagogisch coach van het kindercentrum en de gezinscoach die contactpersoon van de Brede School is aan.
- Iedere 8-12 weken voert de mentor een evaluatiegesprek met de ouders. Aan bod komen de ontwikkeling van hun kind, welk aanbod hun kind heeft gehad, wat hier het resultaat van is en welke volgende stappen er genomen zullen gaan worden. Het is heel belangrijk om hierin goed samen te werken met de ouders.
- De ouders worden uitgenodigd om een dagdeel in de speelleergroep mee te komen draaien.
- Ouders worden geïnformeerd over het belang om thuis gericht met taal bezig te zijn, bijvoorbeeld met het lezen van boekjes en het kind laten vertellen. De mentor geeft tips welke activiteiten ouders kunnen doen met hun kind om de spraak- en taalontwikkeling te stimuleren.
- Vanuit de observaties stemt de mentor het aanbod en de activiteiten af op het individuele kind. Indien nodig dan vraagt de mentor toestemming aan de ouders om contact op te nemen met bijvoorbeeld de logopedist of een andere deskundige die het kind begeleidt.
- Als het kind met VVE-indicatie doorstroomt naar de basisschool dan wordt de VVE-indicatie in het overdrachtformulier vermeld. Er wordt beschreven welke acties er in de speelleergroep zijn ondernomen en welk resultaat deze acties hebben. Met het overdrachtformulier borgen we de doorgaande lijn van speelleergroep naar basisschool.

Ondersteuning in de eigen groep met deskundige begeleiding van de pedagogisch medewerkers en ondersteuning van de pedagogisch coach en/of intern begeleider/ teamleider basisschool.

Heeft een kind een grotere ondersteuningsvraag waarbij het kind (nog) niet in aanmerking komt voor het VVE-aanbod of waarbij het VVE-aanbod niet toereikend is dan gaan we samen met de ouders in overleg om extra expertise van andere samenwerkingspartners in te gaan zetten. Deze samenwerkingspartners zijn o.a. Jeugdgezondheidszorg, Gezinscoaches, Integrale Vroeghulp, PSW, Kentalis, Adelante, Mutsaersstichting.

Wij willen vroegtijdig inzetten op mogelijke signalen die wijzen op een andere ontwikkeling van het kind en passende zorg en ondersteuning bieden in de "gewone wereld" van de speelleergroep. In nauwe samenwerking met de ouders.

Het lukt niet altijd om vanuit de specifieke behoefte van het kind de zorg en ondersteuning te realiseren binnen de eigen groep. Of om kinderen met ontwikkelingsproblematiek, stoornis of beperking opvang en ondersteuning te bieden in reguliere dagopvang of speelleergroep.

Onze visie is dat kinderen moeten kunnen opgroeien in hun eigen omgeving, bij hun ouders in hun gezin. Dat vinden wij ook gelden voor kinderen met ontwikkelingsproblematiek, stoornis of beperking, met of zonder diagnose. Opvoeding en ontwikkeling van deze kinderen verloopt minder vanzelfsprekend.

Kinderen met een specifieke zorgvraag waarbij langere tijd extra ondersteuning nodig is, kunnen we met een indicatie (afgegeven door externe professionals) opvang aanbieden in Dol-fijn, een specialistische ontwikkelgroep, gevestigd in Brede School Meander. Mocht het voor een kind tijdelijk of voor langere duur nodig zijn om begeleiding of behandeling te krijgen in een meer afgestemde omgeving dan kan het mogelijk een plek krijgen in deze specialistische ontwikkelgroep.

In Dol-fijn werken gespecialiseerde pedagogisch medewerkers van PSW samen met pedagogisch medewerkers van het kindercentrum, collega's van Kentalis en Mutsaersstichting.

We doen het samen! Dat betekent ook dat we stimuleren dat kinderen van Dol-fijn samen met de kinderen van de dagopvang activiteiten doen, elkaar ontmoeten, samen spelen. Alle kinderen kunnen ervaren dat iedereen verschillend is en dat het Gewoon anders, anders gewoon is.

Het streven is om deze kinderen zo snel mogelijk en zoveel mogelijk te laten integreren binnen de reguliere groepen van de speelleergroep of dagopvang.

We doen het samen! Dat betekent samen met ouders, collega's van de andere organisaties die extra expertise bieden, samen met de andere groepen en collega's van het kindercentrum.

Samen met de ouders wordt de hulpvraag bepaald en het passende antwoord daarop. Er wordt een ontwikkelingsgericht behandel- of begeleidingsaanbod vastgesteld afgestemd op de ontwikkelingsvraag van het kind.

De zorg komt zoveel mogelijk naar het kind, in plaats van dat het kind naar de zorg gaat. Ouders brengen en halen de kinderen zelf. Hierdoor ontstaat er een intensief contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers.

Het is belangrijk te zorgen voor een tijdige afstemming in de doorgaande lijn tussen kinderopvang en basisschool. Als er rond de leeftijd van drie jaar signalen of zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind vragen we vanuit de kinderopvang toestemming aan de ouders om contact op te mogen nemen met de intern begeleider of teamleider van de basisschool waar het kind is aangemeld. Deze wordt gevraagd mee te kijken en mee te denken of een plaatsing in groep 1 op termijn passend is en/of welke ondersteuning, begeleiding passend zou kunnen zijn om de doorstroom naar de basisschool te bevorderen. Ouders, kinderopvang en Basisschool gaan samenwerken om de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk te volgen en te stimuleren.

Rond de leeftijd van 3 jaar en 6 maanden vindt een zelfde afweging plaats of er signalen of zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind en kan aan ouders toestemming gevraagd worden om contact op te mogen nemen met de intern begeleider of teamleider van de basisschool.

Door de informatie te delen met de basisschool is deze in staat in te schatten of zij de juiste vorm van onderwijs, hulp en begeleiding kunnen bieden.

Als er meer nodig is kan er tijdig gezocht worden naar extra ondersteuning of een andere, meer passende, vorm van onderwijs. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders, kinderopvang, bovenschools zorgcoördinator en de intern begeleider of teamleider van de basisschool.

Ongeveer 4 tot 6 weken voor de plaatsing in de basisschool maakt de mentor van het kind in de kinderopvang een eindoverdracht en bespreekt deze met de ouders. In de eindoverdracht staat de ontwikkeling van het kind beschreven en welke ondersteuning of begeleiding het kind in de ontwikkeling mogelijk gekregen heeft.

De ouders wordt om toestemming gevraagd de informatie van de eindoverdracht met de basisschool te delen.

De speelleergroep en de basisschool, 't Drakenest en de ouderen.

De speelleergroep is gehuisvest in het gebouw van Basisschool Het Spick. Wij werken nauw met elkaar samen op velerlei gebied. Contact tussen de beroepskrachten en de leerkrachten en teamleiders van de basisschool is laagdrempelig. De beroepskracht is betrokken bij de teamvergadering, onderbouwvergaderingen en studiedagen van de basisschool. De beroepskracht maakt een overdrachtsformulier van een kind wanneer deze naar groep 1 gaat. Met toestemming van de ouders wordt het overdrachtsformulier overgedragen aan de leerkracht van groep 1 waar het kind geplaatst is. De beroepskracht kan betrokken worden bij en deelnemen aan het ZAT-overleg (Zorg en Advies Team), wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind.

Verder komt de samenwerking onder andere tot uiting in het samen opzetten van een aantal thema's, waar we schoolbreed mee gaan werken. Dit is ondermeer zichtbaar tijdens Sinterklaas, het voorleesontbijt, Kerst en het zevenjaarlijkse thema "Kinjerdraaksjtaeke", wanneer de hele school meedoet aan één project. Peuters en kleuters worden uitgenodigd om bij elkaar in de groep ervaringen te delen en uit te wisselen. Er bestaat de mogelijkheid dat kinderen uit de hogere groepen bij ons komen voorlezen. Voor ieder een waardevol moment.

Door samen te werken met de basisschool worden verschillende ontwikkelingen bevorderd:

- Er ontstaat meer keuze, variatie en uitdaging in activiteiten.
- Kinderen krijgen de ruimte om ook bij groep 1-2 binnen te lopen (dit leidt tot meer interactiemogelijkheden met andere kinderen en andere volwassenen en helpt de kinderen bij de doelen: leren communiceren, samenwerken en relaties aangaan).
- Er is ruimte voor vriendschappen en voor contact met een broertje of zusje.
- Kinderen met dezelfde interesses uit verschillende groepen kunnen samenwerken en samen iets ondernemen en opbouwen.
- Kinderen leren van elkaar.

Het samenwerken gebeurt vanuit de volgende uitgangspunten:

- vertrouwen en veiligheid blijven de basis;
- de eigen speelleergroep is en blijft het uitgangspunt, kinderen hebben een vertrouwde groep en plek nodig;
- het welbevinden van het individuele kind wordt gerespecteerd;
- er is altijd oog voor de balans tussen veiligheid en uitdaging voor het kind.
- De overstap naar de basisschool wordt laagdrempelig.

Er wordt ook gestreefd naar een samenwerking met 't Drakenest. Dit doen we door jaarlijks enkele thema's samen voor te bereiden en uit te voeren. Waar mogelijk sluiten peuters samen met een pedagogisch medewerker van 't Drakenest aan op dagdelen in de speelleergroep.

Ook laten we de peuters in contact komen met de ouderen in Beesel. Dit doen we door de peuters samen met de ouderen te laten bewegen of op bezoek te gaan tijdens bijvoorbeeld carnaval.

Verzorging

Goede verzorging van kinderen vormt een basisvoorwaarde voor goede opvang. We besteden daarom veel aandacht aan het welzijn van de kinderen. Bij de verzorging spelen emotionele en lichamelijke veiligheid, hygiëne en het in stand houden en bevorderen van de gezondheid en het welzijn van het kind een belangrijke rol.

Eten en drinken:

Met elkaar eten en drinken biedt een moment van rust. De kinderen wachten op elkaar en hebben contact met elkaar en wij hebben contact met de kinderen.

Ontwikkeling van de zindelijkheid:

Het zindelijk worden van kinderen zien we als een individueel en geleidelijk proces. Er wordt uitgegaan van het tempo van het kind. We stimuleren en ondersteunen het kind bij de zindelijkheidstraining. Het zindelijk worden van hun kind bespreken we regelmatig met de ouders.

Wennen

Bij elk kind gaan we bewust om met de wenperiode. We vinden het belangrijk dat een kind snel vertrouwen krijgt in de pedagogisch medewerkers en de vrijwilligers. We ondersteunen het kind zijn eigen plek in de groep te vinden.

Tijdens de inschrijving heeft er een kort gesprek met de ouders plaatsgevonden. Na het inleveren van het Entreeformulier volgt er een gesprek met de ouders.

Ieder kind is anders. We nodigen de peuter samen met zijn ouders uit om vanaf twee weken voor de start de speelleergroep vanaf 11.00 uur binnen te wandelen.

Als het kind de eerste keer komt, gaat het samen met zijn ouder even spelen. Het ligt aan het kind hoe lang de ouder blijft. Het afscheid dient kort gehouden te worden. De ouder wordt gevraagd iets eerder terug te komen zodat het kind het vertrouwen krijgt dat de ouder terug komt.

Het is ook mogelijk dat een kind langzaam opbouwt, bijvoorbeeld start met 1 uur en dit langzaam uitbreidt.

In het entreegesprek wordt het wennen besproken, het brengen tijdens de eerste ochtend en ook hoe de ouders hun kind kunnen voorbereiden op de speelleergroep. Ouders mogen de eerste keren zeker even wat langer blijven als dit nodig mocht zijn. Het kind mag als dit nodig mocht zijn ook tijdelijk een knuffel meenemen.

In de beginperiode zullen de pedagogisch medewerkers en vrijwilligers extra letten op het nieuwe kind door activiteiten, regels en afspraken zoals bijvoorbeeld wij gaan in de kring, wij gaan opruimen extra aan het nieuwe kind persoonlijk nog eens te noemen en uit te leggen. We hebben dagritmefoto's in de groep en die benoemen we nog eens extra aan het nieuwe kind.

We wijzen ouders er op dat ze duidelijk afscheid van hun kind mogen nemen. Ook als hun kind huilt dat ze dan toch op een gegeven moment moeten gaan. We zullen het kind als het dit wil bij ons nemen en troosten en zijn of haar gevoel proberen te benoemen.

We nemen het kind en zijn gevoel serieus. We proberen het af te leiden met spelmateriaal of we roepen andere kinderen er bij die mogelijk voor afleiding zorgen. Sommige kinderen willen even met rust gelaten worden, dit mag ook. We zullen dan wel op momenten contact proberen te maken om het kind bij de groep en de activiteit te betrekken of door naar het kind toe te gaan of door het spelmateriaal aan te bieden. Door het uit te nodigen en er voor het kind te zijn. We benoemen altijd dat papa of mama het weer komt ophalen.

Mocht het wennen echt niet lukken, nadat we van alles hebben geprobeerd dan kunnen we besluiten om de ouders te bellen om het kind eerder op te komen halen.

Afhankelijk van de situatie kunnen we in overleg met de ouders besluiten om andere afspraken te maken bijvoorbeeld om het kind eerder te komen halen of om het kind later te brengen. Misschien ook wel om nog even te wachten met het kind naar de speelleergroep te brengen. Ons handelen stemmen we zoveel mogelijk af op het individuele kind en zijn ouders.

We bieden ouders altijd de mogelijkheid om ons tussendoor te bellen om te vragen hoe het gaat en anders kunnen wij de ouders bellen om hen te informeren. In de beginperiode bespreken we bij het ophalen met de ouders hoe de ochtend voor het kind is verlopen.

Afscheid nemen

We begroeten de kinderen en ouders bij het binnenkomen in de groep om kenbaar te maken dat we hen gezien hebben en welkom heten. We bieden ouders de mogelijkheid nog even met hun kind te spelen waardoor de overgang van thuis naar speelleergroep soepel kan verlopen.

Als de ouder weggaat dan helpen we als het nodig is bij het afscheid nemen. We vinden het vooral voor de jonge peuters erg belangrijk dat zorgvuldig met het afscheid nemen wordt omgegaan. Kinderen moeten weten wanneer hun ouder er nog wel is en wanneer niet. Het is belangrijk dat de ouder duidelijk afscheid neemt en vervolgens weggaat.

Voor sommige kinderen is het goed dat de ouder wat langer of wat korter blijft. We kunnen samen met de ouder het juiste moment van afscheid bepalen. Kinderen kunnen zich alleen veilig en vertrouwd voelen als ze weten dat ze ook weer opgehaald worden. Door middel van fotokaarten wordt de ochtendindeling aangegeven. Aan het einde van de ochtend komen de ouders hun peuter weer ophalen. Om hier alle aandacht aan te kunnen geven, zorgen we er voor dat rond dit tijdstip alle activiteiten zijn afgerond. De ouders wachten op de gang tot de deur open gaat en ze door de pedagogisch medewerker naar binnen uitgenodigd worden. Voor de ouder is het leuk om te horen wat hun kind die ochtend heeft gedaan. Vervolgens nemen we afscheid van de kinderen en de ouders.

Dagindeling:

- Welkom van kinderen en ouders.
- Spelen en ontwikkelen met materialen in een breed aanbod.
- Samen opruimen.
- Kringactiviteit: voorlezen aan de hand van een boek, zingen, vertellen, toveren, verjaardag, iemand in het middelpunt, gesprek...
- Toilet en handen wassen.
- Samen aan tafel: fruit eten en drinken.
- Binnen/buiten spelen: klimmen, klauteren, fietsen, dansen, rennen (grote motoriek).
- Binnen....afsluitingslied.

Afhankelijk van het weer vinden de activiteiten binnen (in de groepsruimtes en in de speelzaal) of buiten (o.a. in de buitenspeelruimtes) plaats.

We vinden een gebalanceerd dagprogramma belangrijk met aandacht voor de verschillende ontwikkelingsgebieden en aanbod van rijke, gevarieerde activiteiten gedurende de dag.

Vrij spel is echt vrij spel, waarbij de kinderen kunnen kiezen uit verschillende speelmaterialen.

Het aanbod van activiteiten wordt voorbereid en geleid door de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers starten een inhoudelijk gestuurde activiteit en bieden vervolgens ruimte voor de initiatieven van kinderen en spelen in op wat kinderen ervaren en doen.

Er is een continue wisselwerking tussen kinderen, pedagogisch medewerkers en hun omgeving.

Ouderbetrokkenheid

Om kinderen optimale ontwikkelkansen te kunnen bieden heeft elke speelleergroep een taak ten opzichte van ouders. Ouders zijn en blijven verantwoordelijk voor hun kind. De sluitende aanpak (het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn) zal in eerste plaats door de ouders in de thuissituatie vormgegeven worden. Informatie uitwisseling, overleg en afstemming m.b.t. de individuele aanpak van het kind zijn taken die wij ten opzichte van de ouders hebben.

Door het laagdrempelige karakter van de speelleergroep kunnen ouders hun vragen, zorgen en/of andere opvoedkundige kwesties neerleggen bij de pedagogisch medewerkers. We hebben ten aanzien van opvoedkundige vragen ook een verwijzende taak en kunnen fungeren als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod aan opvoedingsondersteuning. (zie bijlage 1: Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan) Het uitvoeren van dit aanbod gebeurt in samenwerking met externe deskundigen en/of door externe deskundigen. We dragen verder bij aan contacten tussen ouders onderling waarbij (opvoedings)ervaringen kunnen worden uitgewisseld.

Wederzijdse verwachtingen

Wat kan een ouder van de pedagogisch medewerkers verwachten en wat verwachten de pedagogisch medewerkers van ouders?

- Een open contact, dit legt de basis voor de ontwikkeling van het kind;
- Betrokkenheid, gezamenlijk de zorg en de opvoeding delen;
- Respect voor elkaars werkwijze, medewerking en erkenning van regels en grenzen die er zijn;
- Het contact tussen de ouder en de pedagogisch medewerkers betreft altijd zaken die te maken hebben met het eigen kind. Dit betekent dat er geen informatie wordt gegeven over andere kinderen.

Contactmomenten

Er zijn verschillende contactmomenten mogelijk tussen ouders en pedagogisch medewerkers :

- Korte gesprekken tijdens het brengen en halen van het kind;
- Gesprekken op uitnodiging: de periodieke oudergesprekken of extra oudergesprekken;
- Ouderavonden;
- Tijdens informatiebijeenkomsten;
- Via de nieuwsbrief en via een klant-tevredenheidsonderzoek.

De plaats van de ouders in de speelleergroep

Ouders zijn klant van de speelleergroep en opvoeder van hun kind(eren). Deze twee posities maakt dat we onderscheid maken in:

- de dienstverlening aan ouders: zij zijn klant van speelleergroep 't Draeckske en hebben recht op inspraak en invloed in de speelleergroep door middel van de oudercommissie;
- de samenwerking met ouders: vanuit deze invalshoek betrekken we de ouders bij en informeren we hun over de ontwikkeling van hun kind in de speelleergroep. Hiervoor is overleg en afstemming nodig tussen pedagogisch medewerkers en ouders. We hechten belang aan een goede afstemming tussen de opvang die wij bieden (aanbod) en de behoeften en wensen die er bij ouders leven (vraag).

Bijlage 1

Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan.

Wij volgen alle kinderen in hun ontwikkeling. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hier voor stemmen we ons pedagogisch handelen met het activiteitenaanbod af op de ontwikkeling van het individuele kind en het kind in de groep. We observeren alle kinderen breed met het team van pedagogisch medewerkers in de groep, elke keer dat het kind komt.

Ieder kind heeft een mentor (een pedagogisch medewerker van de groep van het kind). De mentor:

- Is het aanspreekpunt van de ouders.
- Verzorgt de intake.
- Gaat de ontwikkeling van het kind volgen en start met het vastleggen van de beginsituatie.
- Registreert observaties en ontwikkeling in het kinderdagboek.
- Voert de oudergesprekken (o.a. 8-weken gesprek, jaargesprek en eindgesprek).

We willen zo vroeg mogelijk signaleren als de ontwikkeling van een kind anders verloopt en hier meer zicht op krijgen.

We gaan dan extra observeren om beter in beeld te krijgen wat er met het kind gebeurt en welke vragen we daarbij hebben. We bespreken wat we zien en wat we horen met de ouders. De pedagogisch medewerkers worden hier in ondersteunt door de pedagogisch coach.

We werken met de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Indien nodig volgen we het stappenplan van de meldcode (zie meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld).

We gaan handelen volgens het stappenplan Signaleren:

Stap 1. Signaleren opvallende ontwikkeling of ander gedrag door mentor:

- Wat zie je, wat hoor je, waar wil je beter zicht op krijgen of maak je je zorgen over? (observeren met behulp van richtlijnen 0-2½ jaar of met behulp van Horeb = kindvolgsysteem 2½-4 jaar)
- Overleggen, advies vragen, afstemmen met pedagogisch medewerkers van het team.
- Het kind observeren en observaties vastleggen in het kinderdagboek.
- Signalen en observaties bespreken met ouders.
- Signalen delen en bespreken met pedagogisch coach.
- Mentor en pedagogisch coach stellen een klein en kortdurend stappenplan op met te nemen acties, bijvoorbeeld extra observeren vanuit observatielijsten en activiteiten om het kind extra te stimuleren.
- Mentor informeert het team pedagogisch medewerkers van de groep vanuit het stappenplan.
- Resultaat:
  - (nog) geen verdere actie nodig, het kind blijven volgen.
  - Zo nodig verder met stap 2.

Stap 2. Verhelderen signalen en zorgen door mentor en pedagogisch coach:

- Evaluatie stappenplan.
- Met toestemming van ouders inschakelen pedagogisch coach en eventueel de intern begeleider teamleider van de Basisschool als het kind ouder is dan 3 jaar om te observeren.
- Observaties en contacten vastleggen in rapportage.
- Observaties met ouders bespreken.
- Resultaat:

- (nog) geen verdere actie nodig, het kind blijven volgen.
- Bij een enkelvoudige ondersteuningsvraag, bijvoorbeeld op het gebied van taal/spraakontwikkeling, motorische ontwikkeling of opvoedingsvraag kunnen we ouders door verwijzen naar logopedie, fysiotherapeut, Jeugdgezondheidszorg of gezinscoach.
- Zo nodig verder met stap 3.

Stap 3. Plan van aanpak: mentor met pedagogisch coach en eventueel intern begeleider teamleider Basisschool:

- Met ouders observaties bespreken.
- Bij een meervoudige ondersteuningsvraag op meerdere ontwikkelingsgebieden bijvoorbeeld sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, taalspraakontwikkeling of senso-motorische ontwikkeling kunnen we ouders doorverwijzen naar Jeugdgezondheidszorg, gezinscoach, Integrale Vroeghulp of specialistische zorg voor verder onderzoek (toestemming ouders).
- Stappenplan vaststellen waar pedagogisch coach bij betrokken blijft.
- Mentor blijft het kind volgen.
- Zo nodig verder met stap 4.

Stap 4: Inschakelen externe deskundigen door ouders, pedagogisch coach en eventueel intern begeleider/teamleider Basisschool:

- Doel: door onderzoek zo vroeg mogelijk een goed beeld van de ondersteuningsvraag of hulpvraag verkrijgen, zodat passende zorg en ondersteuning aangeboden kan gaan worden.
- Inschakelen JGZ, Gezinscoach, Integrale Vroeghulp of specialistische zorg (toestemming ouders).
- Pedagogisch coach en mentor onderhouden contact met externe deskundige betreffende voortgang, aanpak.
- Overleggen met ouders.
- Resultaat:
  - Het kind blijven volgen en handelen.
  - Er vindt onderzoek plaats waar een advies of diagnose uit voortkomt.
  - Verder met stap 5.

Stap 5: Onderzoek en advies externe deskundigen:

- Pedagogisch coach en mentor bespreken advies met ouders in samenwerking met externe deskundige.
- Mogelijkheden bespreken met ouders zoals:
  - Ambulante ondersteuning in de eigen groep.
  - Plaatsing in specialistische ontwikkelgroep.
  - Plaatsing in externe organisatie.
- Pedagogisch coach of de mentor informeert het team.
- Resultaat:
  - Het kind blijven volgen en ondersteunen in de eigen groep door de mentor, pedagogisch coach met specialist.
  - Het kind wordt uitgeplaatst en de zorg afgesloten.

Bijlage 2

Stage in speelleergroep 't Draeckske.

Gezien het aantal uren in de speelleergroep die voor stage ingezet kunnen worden, komt in de praktijk een snuffelstage in aanmerking.

Het doel van een snuffelstage is dat stagiaires komen kennismaken met het werken in een speelleergroep, beeldvorming en sfeer proeven.

Ze worden boventallig ingezet en komen niet in aanmerking voor het waarborgen van het werken met het vierogenprincipe.

De stagiaires worden begeleid en geïnstrueerd door de pedagogisch medewerkers van de speelleergroep.

Bijlage 3

Vrijwilligersovereenkomst:

Stichting Kindercentrum 't Rovertje, gevestigd te Reuver, St. Jozefweg 30
5953 JN , hierna te noemen "de organisatie"

en

Mevrouw , geboren te Reuver en wonende te , hierna te noemen "de vrijwilliger", komen het volgende overeen inzake het uitvoeren van vrijwilligerswerk binnen de organisatie.

Artikel 1. Aard en duur van de overeenkomst:

Deze overeenkomst is geen arbeidsovereenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek, noch een arbeidsverhouding in de zin van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen. Deze overeenkomst wordt afgesloten voor onbepaalde tijd. Deze overeenkomst wordt uitsluitend aangegaan voor vrijwilligerswerk op de locatie peuterspeelzaal de Boemeltrein.

Artikel 2. Huishoudelijke- en werkafspraken:

De vrijwilliger verklaart dat hij/zij bekend is met de doelstelling van de organisatie. En is ingelicht over de huishoudelijke afspraken en werkplannen die te maken hebben met de uit te voeren taken.

Artikel 3. Activiteiten

De vrijwilliger zal met ingang van ten behoeve van de organisatie de volgende activiteiten op de locatie speelleergroep de Boemeltrein uitvoeren:

- . het ondersteunen van de pedagogisch medewerker bij activiteiten
- . het begeleiden van peuters naar het toilet en zo nodig helpen met het toiletbezoek, verschonen van peuters op de aankleedtafel
- . meehelpen bij het uitvoeren/opzetten van thema's
- . helpen bij huishoudelijke werkzaamheden
- . actieve deelname aan de 6-8 wekelijkse werkoverleggen/vergaderingen

Artikel 4. Begeleiding:

Gedurende de periode dat de vrijwilliger activiteiten verricht binnen de organisatie op de locatie speelleergroep de Boemeltrein kan er aanspraak gemaakt worden op begeleiding. Deze begeleiding vindt plaats door middel van individuele gesprekken met de pedagogisch medewerker en door werkoverleg. De organisatie stelt de vrijwilliger in de gelegenheid tot het hebben van inspraak met betrekking tot aangelegenheden die de overeengekomen activiteiten betreffen. De vrijwilliger overlegt hierover met de pedagogisch medewerker. De vrijwilliger krijgt de gelegenheid om binnen het vastgestelde beleid van de organisatie op locatie speelleergroep de Boemeltrein initiatieven te ontplooien.

Artikel 5. Vergoeding

De vrijwilliger ontvangt een vergoeding van € 2,50 per dagdeel, met een maximum van € 150,00 per maand en € 1500,00 per jaar. Deze vergoeding wordt per kwartaal contant uitgereikt.

Artikel 6. Verklaring Omtrent Gedrag

De vrijwilliger dient een Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen. De kosten hiervan worden door de organisatie vergoed. Indien de vrijwilliger binnen twee maanden na aanvang van het vrijwilligerswerk de relatie beëindigt, dient de vrijwilliger de kosten van VOG aan de organisatie terug te betalen.

Artikel 7. Werktijden

De tijdstippen waarbinnen de activiteiten plaatsvinden worden door de pedagogisch medewerker, in overleg met de vrijwilliger, steeds voor een nader te bepalen periode vastgesteld.

Artikel 8. Ziekte of verhindering

Bij ziekte of verhindering zal vrijwilliger zelf voor vervanging zorgen. Lukt dit niet, dan zal vrijwilliger de pedagogisch medewerker voor 08.00u hiervan in kennis stellen.

Artikel 9. Verzekering

De organisatie verzekert de vrijwilliger voor wettelijke aansprakelijkheid en ongevallen.

Artikel 10. Verantwoordelijkheid

De vrijwilliger is verantwoordelijk voor de door hem/haar verrichte werkzaamheden.

Artikel 11. Geheimhouding

De vrijwilliger gaat akkoord met de plicht tot geheimhouding omtrent alles wat hem/haar ter oren is gekomen tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk.

Artikel 12. Geschillen

Bij geschillen, over deze overeenkomst, ten aanzien van de uitvoering, wijze van begeleiding, invloed op het beleid en schaderegeling, wordt in eerst instantie naar een oplossing met de pedagogisch medewerker gezocht. Mocht dit niet lukken, dan kan er een beroep worden gedaan op de manager van de organisatie en uiteindelijk met de directeur en/of bestuur van de organisatie.

Artikel 13. Proeftijd

Stichting Kindercentrum 't Rovertje en de vrijwilliger op locatie speelleergroep de Boemeltrein spreken een proeftijd af van 8 weken. Aan het eind van deze proeftijd wordt aan de hand van een wederzijdse evaluatie besloten of de vrijwilliger werkzaamheden blijft uitvoeren ten behoeve van speelleergroep de Boemeltrein. De evaluatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker en de vrijwilliger.

Artikel 14. Beëindiging vrijwilligersfunctie

De overeenkomst wordt beëindigd door opzegging door een van beide partijen waarbij een redelijke opzegtermijn van 4 weken in acht dient te worden genomen in verband met het overdragen van de betreffende activiteiten.

Bijlage: Persoonsgegevens vrijwilliger

Voor akkoord:

Reuver, dd.

Naam:

Stichting Kindercentrum
't Rovertje

Handtekening

Handtekening

Bijlage Vrijwilligersovereenkomst

Persoonsgegevens vrijwilliger speelleergroep 't Draeckske:

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Geboortedatum:

Telefoonnummer:

BSN-nr:

Bankrek.nr.:

Email adres: